

REDACTIA

Deák Ferencz-utca nrul 20

ABONAMENTUL

Pe un an 20 cor.
Pe jumătate an .. 10 "
Pe 1 lună 2 "

De Duminecă pe an 4
coroane.

Pentru România și America
10 coroane.

Pentru România și străinătate
numeri de zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA
Deák Ferencz-utca nrul 20.

INSERȚIUNILE
de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 bani
de fiecare publicațiune.

Manuscripte nu se
înapoiază.

Telefon oraș și comitat 502.

Adevărul.

E o școală politică, al căreia punct de plecare e principiul, că masele poporului merg cum sunt duse de oamenii politici, care au știut să le câștige simpatiile și încrederea.

Lucrul acesta ar fi foarte adevărat — numai că simpatiile și încrederea masselor pot să le câștige numai cei ce înțeleg tendințele lor și vor ceea ce voiesc ele și le perd cei ce abuzează de încrederea o dată câștigată.

Românii din țările coroanei Ungariei sunt oameni în toată firea și dau din avutul și din sângele lor tribut pentru susținerea statului ungar, se simt dar și nedreptățiți, și jigniți în simțământul lor de dignitate omenescă văzând cum limba lor e desprețuită, cum copiii lor sunt nevoiți a-și pierde timpul căznindu-se să învețe o limbă pentru dâșii străină, de care n'au nici o nevoie în practica vieții, cum diregătorii de toate gradele și judecătorii dela toate instanțele nu cunosc interesele lor ori nu vor să fie seamă de ele, le vorbesc într'o limbă neînțeleasă de dâșii și îi tratează în toate împrejurările cu dispreț, ca pe niște surzani în țara lor.

E învederat, că simpatiile și încrederea acestor horopsiți nu pot să le câștige cei ce trăiesc în prietenie cu disprețuitorii ori întră chiar în legătură de înrudire cu dâșii, ci aceia dintre oamenii politici, care sunt și ei nedreptățiți și jigniți în simțământul de dignitate și sunt în toată sinceritatea hotărâți a lupta să li se facă dreptate Românilor, ca copiii lor să nu mai fie prostiți, ca să se țină seamă de interesele lor legitime, ca ei să fie tratați cu respectul convenit de diregătorii și judecătorii susținuți din roadele muncii lor.

«Sus inimile și sus capetele! — le zic aceștia. Mereu înainte să vă uitați, căci voi nu sunteți neam de pripas, ci urmași ai legionarilor aduși aici de Traian, ca să apere ordinea și să propage cultura, frați adevărați ai Muntenilor și ai Moldovenilor, care din vrednicia lor au știut să întemeieze statul român și să-l ducă în scurt timp la înflorire, parte dintr'un popor nobil și mare, care abia acum își croiește drum prin lume. Dela bărbăția noastră a tuturor atârână să-i facem pe Maghiari să simtă, că numai trăind bine cu noi pot să susțină statul ungar, și să ne scăpăm copii de schingiurile sufletești și să fim tratați cu respectul convenit.

«Nu! — strigă diregătorii mici și mari, deputații din dietă, ba până chiar și consilierii Majestății Sale apostolice, — nici odată în Ungaria nu se va putea ceea-ce ziceți voi!

Aceștia sunt, precum foarte bine a zis dl Vaida, agitatorii primejdioși, care-i împing pe Români, pe toți Români, contra statului ungar și-i fac să caute aliați pretutindeni,

unde Maghiarii își fac primepriceperea lor dușmani. A lor e vina, daă în mijlocul poporului român nu s'au putut produce până acum mișcări puternice, decât ridicându-se steagul negru-galbăn în umbra căruia li-s'a făcut din când în când Românilor și oarecare dreptate.

Sunt calomnatori cei ce prezintă această firească înclinare spre Austria drept trădare de patrie; adevărul e numi, că susținătorii actualului stat ungar, câtă vreme vorbesc și fac cum au vorbit și au făcut până acum, nu pot să conteze la vreme de strâmtoare și pe spriginul Românilor și că ar rămâne izolați cei ce ar voi să-i împingă pe Români contra Austriei, în care, își pun nădejdea.

Atunci nu le va rămâne decât să-și pună nădejdea în frații lor și în cei interesați, ca poporul român să crească și să se întărească. La aceasta s'a gândit cel ce a zis, că »cele trei naționalități» vreau să se alature la România; la aceasta se gândesc cei ce-și dau silința de a slăbi în Români credința, că Austria va reuși în cele din urmă să le creeze în Ungaria pozițiunea ce li-se cuvine; de aceasta vor să scape oamenii politici ai Românilor când țin viața în inimile fraților și tradiționala anfire către Casa de Habsburg.

Românii din țările coroanei ungare sunt și se simt în regatul ungar acasă la dâșii și vor să-și asigure libertatea de dezvoltare națională.

Dacă lucrul acesta nu e cu puțință în statul ungar, cu ajutorul guvernului ungar și prin parlamentul ungar, ei își vor da silința să-l obție în monarhia habsburgică și cu ajutorul unui guvern, care nu e ungar.

Iar dacă au dreptate cei ce zic, că nici aceasta nu e cu puțință, Români tot nu vor renunța, căci nu pot să renunțe, și nu le va rămâne decât să facă ceea ce prevede interpretatorul cuvântărilor rostite de reprezentanții celor trei naționalități aliate.

Noi cei azi în viață nu o voim aceasta, și oamenii de stat ai Ungariei, dacă mai au câtu-și de puțin bun simț, își vor da și ei, ca oamenii de stat ai României, toată silința, ca nici fiii ori nepoții nostri să nu fie nevoiți a o voi, și nu vor mai vorbi cum vorbesc, nici vor mai face ceea ce fac, ci vor căuta să câștige simpatiile și încrederea concetățenilor săi români, ceea ce nu e greu și poate să-i fie poporului maghiar de mare folos.

Sunt dușmanii nu numai ai Românilor, ci totodată și ai Maghiarilor ceice propagă simțământul, că Maghiarii numai având satisfacțiunea de a-i stăpâni pe Români pot să se susțină.

Nu mai poate azi nimeni să-i stăpânească pe Români.

Ministrul de honvezi a dat o ordinațiune în urma căreia se oprește, că la armata comună în corespondență numele de localitate să se scrie și în altă limbă afară de cea maghiară.
Mare ispravă și mult bine pentru țară!

Puterea noastră expansivă.

Pe baza absolut numai a datelor oficiale, am arătat în cartea mea »*Românii din statul ungar*«, că dintre toate neamurile din patrie singuri noi Români am încheiat bilanțul acestor din urmă 40 ani cu — câștig.

Chestia asta a ajuns și în discuția Dietei, acum de curând, când — cu drept cuvânt — dr. Alexandru Vaida a arătat acest fapt ca probă netăgăduită a superiorității noastre de rasă.

De altfel și la expoziția din București este o chartă care arată acest lucru.

Se înțelege: nici deputaților maghiari nici pressei șoviniste nu le plac adevărurile crude. În Dietă deputatul Tutsek iar în pressă »*Budapesti Hirlap*« caută să tăgăduiască adevărul.

Astfel, în numărul dela 22 Iulie organul imperialismului maghiar caută să restorane atât însemnările statistice (dela 1840) ale generalului Lenk, cât și cele cuprinse în cartea lui Balogh. *Tăgăduiește*, — iată noua formulă de dovedire în chestia de statistică a fruntașului ziar maghiar.

Nu cred că Balogh, care a lucrat zece ani la cartea sa, utilizând tot informațiuni oficiale, să creadă necesar a răspunde unor publiciști cari în felul acesta maltratează știința.

Mai scrie însă »*Budapesti Hirlap*«:

»E încă interesant de însemnat, că pe când Russu Șirianu, redactorul »*Tribunei*« din Arad, în cartea sa intitulată »*Românii din statul ungar*« a făcut și el amintire despre cele 300 de comune maghiare cucerite și acest lucru ziarele naționaliste l-au vestit toate cu bucurie, scriitorul acestor șire a provocat ziarele ca, pentru mai pozitivă dovadă să înșire cu numele acele 300 comune cucerite, ca astfel cititorii să se convingă despre afirmarea lor. *Această înșirare nu s'a făcut însă*. Cauza e ușor de ghicit. Dacă această înșirare s'ar fi făcut, tocmai din partea cititorilor ar fi venit cu sutele scrisorile de lămurire, arătându-se că după știrea bătrânilor din sat și a matriculelor dela biserici cutare și cutare comună »cucerită« și înainte cu o sută de ani a fost valahă și astfel cucerirea d'acum e numai pe — hârtie!...

Așa numai în presa maghiară se poate scrie.

În cartea mea este arătat, comitat de comitat, cât am pierdut și cât am câștigat. Sunt înșirate anume cele 269 comune cucerite. Dacă statisticianul dela »*Budapesti Hirlap*« ar fi frunzărit măcar prin cartea mea, nu s'ar mai face de rîs imputându-ne că n'am arătat cu numele comunele cucerite de Români.

Pentru interesul cauzei însă — o cauză pierdută — ziarele maghiare își permit orice: să batjocurească și să tragă la îndoială chiar și statistica maghiară, știința lor

cea mai nouă. E ușor să facă astfel: publicul maghiar nu mai controlează! Nici chiar procurorii însărcinați să ne facă procesele de presă, nu cunosc cartea lui Balogh. De Lenk nici pomeneală!

Unui astfel de public i-se poate scrie ori-ce moși pe groși.

Russu Șirianu.

Cor unguresc la expoziția din București. Ziarul «Előre» din Cluj este informată, că reuniunea ungurească de cântări de acolo încă va lua parte la expoziția din București. Vor cânta cântări ungurești, dar voinde să placă cât mai tare Românilor, se trudesă să învețe și *imnul regal al României* și alte cântări românești.

Din Sebeșul Săsesc a bătut pe la porțile ministrului de culte și instrucțiune publică o deputațiune, cerând să se înființeze acolo școală civilă de stat pentru fete. O atare școală ar avea misiune culturală în un centru, unde se află numai gimnaziu săsesc. Deputația a mai spus, că e în interesul ideii de stat înființarea unei atare școli, căci — vezi Doamne! o mână de Unguri și Sași, buni patrioți, trebuie să lupte cu înverșunare contra cutropirei valahe, ce-i amenință.

Amintim, că din deputațiune n'a făcut parte nici un Sas.

Pe ce bază s'a cerut în numele lor deci înființarea școlii?

Mandat lui Barabás. În urma trântelei rușinoase dela Pesta, Barabás a rămas fără mandat. Mai sunt însă încă trei cercuri fără mandat: cercul Nagykőrös, Cluj și Murăș-Ușor. Cercurile acestea sunt în toate trei.

Fiat lux! *)

O văzurăm și pe asta!

Cine ar fi crezut — vor zice poate mulți — că «*leaderul*» partidului dela cărma țării, atât de popular în cercurile zise maghiare, pentru «*intransigența*» sa șovinistă (căreia, eventual, i-s'ar fi putut da și altă poreclă, nu de mult, dacă nu de altceva, de procuror) va rămâne, din trei mandate fără mandat?

Și totuși e fapt împlinit, că *Barabás*, spriginitorul lui Kossuth și al tuturor secretarilor de stat cu a căror voturi cu tot a căzut, la alegerea de Joi în circumscripția VII-a a Budapestei, numitul leader, față cu «*Voevodul*» arheo-independist, *Eötvös Károly*!

Dar' oricât de stranie ar părea această «*fatală*» întorsătură a lucrurilor și oricât nu ne privește direct această evoluție politică, totuși, printr'o asociațiune de idei oarecare, ni-se impun unele reflexiuni, foarte importante, foarte caracteristice, în legătură cu falimentul — poate e cam aspră expresia? — lui *Barabás*, fostul deputat ales al Aradului, al cărui conmiton și ex-candidat succesor, *Komjathy Béla*, pipăise pulzul 48-istului Arad, cu — cunoscutul rezultat: trenul

*) Articol venit din afară.

accelerat spre Blăpesta (vorba anecdotei nemțești: «*Reite in die Pension!*»)

Se constată di, prin cele de pân'aci, că valoarea lui *Barabás*, ba chiar și a nuanței guvernamentale 8-iste care trimisese la Arad pe *Komjathy* de «*candidat oficios*», începe să se înturce, în fața energiei *naționale* «*maghiare*».

Să ne lămuri!

Aradul, care l'alegerea de alaltăeri a avut trei candidați, ci s'au declarat toți pentru votul universal iră restricțiune (progres real între oamenii *dezinste!*) a avut norocul să fie nu numai oșul martiriului unor neomaghiari de acun o jumătate de veac, ci totodată a avut ericirea de a fi acel «*Sion*», în care *poporul'ui Izrail* s'a validat în plenitudinea sa, — la începutul veacului al 20-lea.

Ovreeii din țara noastră suflă mai teribil în trâmbița șovinistă-maghiară! Iar intelectualii lor au pân' și îndrăzneala de a susține, că dâșii snt Maghiari, și «*religiunea*» lor nu are a face cu naționalitatea lor (intervertind astfel, pentru naivi și neorientați, tocmai caracterul specific național al legii lui Moise).

Dar ori cât s'ar împodobî un Silberstein cu pseudonimul (nu-i pot zice nici măcar poreclă!) de Szilgyi, și Schmerzenherz s'ar pretinde de Rozgonyi, etc. în politica de partide, pân'aci Ovreeii și-au ținut — ca pisica — ghiarele în labe, torcând unii într'un partid, alții într'altul, — până-ce au dat de un cadavru al «*puterii*»: *Komjathy*, candidat de deputat în Arad!

Este loc, lângă hoit, pentru... muște!

Și n'avem decât să cercetăm numele votanților, a acelor 448 voturi, date pentru candidatul democrat (în jargon: «*thema-grad*») dr. *Fényes Samu*, ca să vedem, că în afară de sporadice elemente rătăcite în acea tabără, «*partidul democrat din Arad*», de acărui urmă până aci nimeni n'a știut, nu este, n'a fost altceva la alegeri, decât o concentrare a Ovreeilor.

Ferește-te de dâșii, adevărat patriot dacă ești! Teme-te de ei, Maghiare, căci numai până atunci poartă favorite în loc de periciuni, până nu se vede el, «*călare*»!

Voturile date lui *Șamu* (*Fényes*), la alegerea de deputat în Arad, sunt o dovadă de solidaritate a Ovreeilor, o individualizare națională în acea grupare a numitului element, — care știe să se strecoare în toate grupările și formațiunile politice (afară de grupa naționalităților din țara noastră: unde pentru dâșii nu există nimic de câștigat!) dar știe și când să se impună și *incepe a se prezenta deja*, cu individualitate distinsă, cu interese specifice și în concentrare răboinică în jurul unor anumite «*principii*».

De sigur că politica în care «*parasitismul*» e element constitutiv; în care parvenitismul este aplaudat; în care tradiția însemnează înțelenie în păcate, — nu poate să ducă la alte rezultate decât la cel indicat.

Și dacă șovinistii azi la putere nu-și dau seamă și nu vor să înțeleagă, că toate neamurile țării trebuie să-și aibă partea lor, tuturora trebuie să li-se dea ce li-se cuvine în economia țării, — va veni poate o vreme,

când puterile reunite ale neamurilor creștine autohtone nu vor putea rezista elementului unitar organizat prin sentiment, forță și bogăție: *partidului ovreesc*.

Zorile unei posibile ere de această natură le-am văzut: și de aceea, ne permitem a întrebă pe frații nostri unguri: Până când vă mai tot jucați cu d'al-de bărăbășitu? Fiat lux!

Din Dietă.

— Ședința dela 27 Iulie. —

Ședința de azi a durat o oră. Au vorbit de tot patru deputați. Președintele după ce deschide ședința înaintează Dietei mandatul lui Filipich, ales deputat în Csáktornya.

Urmează discuția asupra proiectului despre budgetul statului pe anul 1906.

Guvernul prin referentul *Hoitsy* cere dela Camera să primească proiectul de budget cu toate înratele și eșitele staverite de guvern, arătând prin aceasta, că Camera are deplină încredere în actualul guvern.

Maniu: Votarea legii de budget e chestie de încredere, deci nu-o poate vota. Arată câte nedreptăți, câte gravamine sufer naționalitățile. A ținut un lung și puternic discurs, ocupându-se cu toate afacerile guvernului. Cei dela putere l'au întrerupt mereu.

Hodja răspunde la vorbirea ministrului de honvezi. Nu primește budgetul.

Wekerle reflectând la vorbirea lui *Maniu* zice: Când după un timp îndelungat de mari frământări politice s'a constituit Dieta de azi, atunci deputații naționaliști, n'a aflat lucru mai urgent de cât să ceară esmiterea unei atare comisii pentru cercetarea nu știu ce gravimene a lor. (Așa-i!)

Arată că diferență este între deputații naționaliști.

Noi ne vom nizu pentru independența țării, vom păstra caracterului național, și întregitatea ei și nu vom lăsa să fie dismembrată. (Aprobări). Acestea sunt punctele cardinale ale noastre și *dela ele nu ne vom abate*.

Noi vom ajunge la înțelegere cu poporul român, sârb și slovac (Aprobări vii) și vom să ne înțelegem cu acestea popoare. (Aprobări). Dar pe dnii deputați, nu i recunoaștem ca reprezentanți chemați sau ca pe mandatarii a acestor naționalități. (Aprobări vii și aplauze).

Cere să se primească proiectul de budget.

Maniu reflectând la discursul prim-ministrului *Wekerle*, dovedește în mod neîndoelnic, că *aspirațiunile noastre* au bază istorică (Contraziceri).

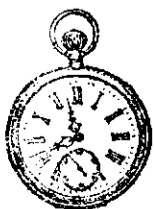
Se purcede la votare și Camera în general primește proiectul de buget.

Din România.

La 1 Septembrie se va înființa în Constantinopol o școală comercială română.

Confrații nostri, d-nii V. Anistiu și M. August Mohr, lucrează la întocmirea unui Anuar al Presei române, care va apare la începutul lui Septembrie.

Acest anuar va cuprinde o scurtă biografie a

●◆● SEGEDINUL E ORAȘ VESTIT ●◆●

Acolo se pot căpăta cele mai ieftine Oroloage și bijuterii, mai ieftine de cât ori unde. Nu-i de lipsă să ne dăm bani în mână străine. Cine vrea să se convingă despre toate acestea, să ceară un catalog mare ilustrat, ce se trimite gratuit, dela *Samu*, juvaergeriu în Szeged. Acolo se capătă un orologiu de argint dela 5 floreni începând, inel de aur, cu 14 cr. dela 2 fl. 50 cr. în sus, cercei de aur dela 1 fl. 50 în sus, lanț (colier) aur 4 fl. 50 cr. un orologiu de nikel dela 2 fl. 50 cr. în sus, un vecker dela 1 fl. 50 în sus.

ziariștilor din capitală și provincie, grupați pe ziare, un istoric al presei române și numeroase articole și anecdote din viața gazetărească.

Lucrarea care va fi foarte interesantă, va conține și fotografiile ziariștilor noștri.

Colegii din provincie sunt rugați să trimită fotografiile și notele biografice pe adresa confrăților noștri dela ziarul »Patriotul«.

Intâiul congres român de științe sociale se va deschide în ziua de 24 Septembrie și va ține 4 zile.

Comitetul de organizare pune în discuție: »Studii asupra vieții țărănești și îmbunătățirea ei«. Cu această ocazie se vor prezenta următoarele rapoarte:

1. V. M. Kogălniceanu: Istoricul chestiunii țărănești;

2. L. Colescu: Viața fizică a săteanului;

3. D-rii V. Roșculeț și Kaminski: Viața săteanului din punct de vedere al sănătății;

4. Dr. Lupu: Rolul medicinei față cu boalele cari izvorăsc din starea economică a săteanului;

5. Dr. Proca: Alimentația săteanului;

6. A. Gădei: Invoielile agricole;

7. G. D. Scraba: Condițiunile de trai ale săteanului;

8. D. Comșa: Mijloacele economice pentru îmbunătățirea stărei săteanului;

9. D. Drăghicescu: Viața culturală a săteanului;

10. Th. D. Speranța: Viața morală a săteanului;

11. St. Cihoschi: Viața juridică a săteanului; Inscrisurile se adresează d-lui G. D. Scraba, secretarul-organizator al Congresului, strada Domnița Anastasia 11, care va da toate lămuririle cerute.

La cerere se trimite gratuit broșura congresului, apărută zilele acestea de sub tipar.

Știri dela expoziție.

Incurând va veni la București o delegație de consilieri comunali a Brașovului ca să viziteze expoziția generală.

Ministerul Instrucțiunii publice a delegat pe dl V. V. Maniu inspector general al învățământului secundar să ia toate măsurile pentru înlesnirea vizitelor de oaspeți Bucovineni sosiți în capitală cu prilejul expoziției, vor face în țară.

Ei vor vizita Constanța, Sinaia și Curtea de Argeș.

În luna Septembrie vor sosi în capitală ca să viziteze expoziția primării orașelor Roma, Milano și Veneția.

Odată cu sosirea acestor primari va sosi și comisiunea aleasă de consiliul comunal al Romei, care va remite comunei București o lupoaică de bronz, simbolul orașului Roma.

Eri, la orele 6 s'a făcut inaugurarea hipodromului vienez dela Expoziție.

Instalația constă dintr'un pavilion frumos cu un menaj la mijloc, în care aleargă cai ce pot fi călăriți de oricine pe prețul de 50 bani.

S'a servit o mică gustare reprezentanților autorităților și presei.

Inspectoriatul general al jandarmeriei rurale a luat o serie de măsuri în ceea ce privește pe cei 200 de jandari care fac paza expoziției, de natură a face ca incidentele dintre ei și public să fie pe viitor cu totul evitate, iar paza expoziției cât se poate de bine făcută.

Duminecă se va face, în sfârșit la expoziție inaugurarea pavilionului Regiei monopolurilor Statului, construit pe aleia independenței.

La această solemnitate va asista și dl Greceanu, ministrul finanțelor ad-interim.

Comisariatul Expoziției face cunoscut că ultimul termen de îngăiere pentru complecia »aranjare a diferitelor paioane este fixat în mod irevocabil la 25 Iulie cun și prin urmare dela acea dată nu se vor mai libera bilete de lucrător și nici se va mai îndui vre-o prelungire a biletelor în curs; iar cetari nu se vor conforma recentei dispoziții vor fi supuși la plata unei taxe în Expoziție intru fiecare lucrător ce vor întrebuința.

Bănățenii la expoziție. »Prezentu« scrie: »Am anunțat că la 1 Augst vor sosi în Capitală 50 de studenți bănățeni, și să viziteze expoziția națională.

Pentru primirea lor s'estabilit următorul program: La 1 August, stucții excursioniști vor fi primiți de corpul profesal aflător în Capitală și de studenții univerzitari.

La Severin li se va face o primire cu concursul autorităților.

Escursioniștii vor fi găduiți în internatele Statului. La expoziție vor avea intrarea grătită atâta la teatru cât și la paviliane. Se vor face apoi excursioniuni la Curtea de Argeș, Târgoviște, Sinaia, Constanța și Constantinopol.

Din străinătate.

Stările din Rusia.

O declarație interesantă, dă la lumină Stolypin, noul prim-ministru. El arată că disolvarea Dumei a trebuit să se întâmple. Țarul are dreptul la disolvare. Declară că membrii Dumei nu vor fi șicanați, dar în momentul, când vor agita, vor fi deținuți. Și țarul — așa se vede — vrea să se împrietenească cu mișcarea agrară și a hotărât că o parte din veniturile împărătești o va împărți între popor.

Nou atentat contra lui Pobyedonosev.

Dat fiind că în luna Iulie masa de servit a avut calitatea de vară a lui Pobyedonosev s'a găsit o bombă mare. Toți servitorii au fost deținuți. Pobyedonosev a declarat, că mai mult nu rămâne în aceia locuință, la ce Stolypin i'a pus la dispoziție altă locuință.

Muncitorii, revoluționarii și preoțimea.

Petersburg, 27 Iulie. Muncitorimea a făcut un manifest către miliție, în care îi roagă, că încât poporul ar veni în conflict cu guvernul să nu impuște asupra fraților lor, nici în cazul, când le va porunci superiorii. În întreaga Rusie s'a pornit acțiune puternică pentru deținerea șefilor partidului socialist revoluționar. În Moscva, Varșovia, Odessa și Charkov, s'au făcut nenumeroase dețineri. Guvernul crede, că toți conducătorii revoluționari deja sunt închiși. Confiscarea foilor literale precum și închiderea cluburilor cu principii liberale e la ordinea zilei. E interesant, că mai mulți episcopi ruși au ținut liturgie, de bucurie, că Duma a fost dizolvată.

Conflictul greco-român.

— Părerea d-rului Weigand. —

Ziarul Neue Freie Presse de eri publică un interesant articol al d-rului Weigand, cunoscutul orientalist, sub titlul »Conflictul greco-român«.

Primul paragraf al acestui articol este o descriere geografică a peninsulei Balcanice și a Macedoniei; înșiră apoi națiunile din Macedonia. Vorbind de aromâni, savantul profesor spune că ei au un rol mare în Macedonia.

Până acum chestiunea macedoneană era tratată din punct de vedere cultural, de câți-va ani însă s'a făcut chestiune politică. Atât românii cât și grecii se ocupă de conaționalii lor de acolo. Aromânii luptă de multă vreme cu grecii din Macedonia, luptă care a fost provocată de greci.

În ultimul timp au venit apoi cruzimile dela Crașova, Negovan etc. Cauza acestor lupte au fost preoții greci și mai ales episcopul din Grebena care avea la dispoziția sa bande grecești, cari erau conduse de ofițerii în concediu, veniți din Grecia.

România a fost atunci silită a începe represiunile expulzând pe mai mulți comercianți din București, Galați, Brăila și Giurgiu.

Dr. Weigand conchide: Guvernul român a obținut un rezultat și anume tradeaua Sultanelui, prin care se recunoaște naționalitatea Aromânilor.

Grecia se teme că influența sa politică în Macedonia să nu treacă la România.

Dacă nici o putere nu va interveni, atunci conflictul poate dura încă mult timp.

Ori-ce vor face însă Grecii — zice dr. Weigand — Macedonia este perdută pentru ei.

Concurs de primire în Seminarul junimei române gr.-cat. stud. din Blaj.

1. Părinții, cari voiesc să-și așeze băieții pe anul școlar 1906/7 în seminarul junimei române gr.-cat. dela gimnaziul gr.-cat. din Blaj, prin aceasta sunt avizați, că termenul concursului de primire (se primesc numai gimnaziști) este 14 August st. n. a. c. Cererile de primire sunt a se adresa Prea Ven. Conzistor mitropolitan din Blaj, și în ce privește pe băieții, cari în anul școl. trecut, nu au fost elevi ai seminarului junimei, cererile au să fie instruate cu extras de botez, testimoniu de pe anul școl. trecut și atestat de vaccinare. În cerere părinții sau îngrijitorii au să-și însemne locuința și poșta ultimă cu acuratețe și să declare, că cunosc deplin toate condițiunile de primire și să obligă a le împlini pe toate. Ca rezoluțiunile să se poată expeda francate, petenții sunt rugați să alătore marcele postale de lipsă.

2. Pentru elevi sunt de a se plăti: 8 cor. ca taxă de înscriere, 250 cor., pentru cvartir, vîpt, luminat, spălat, încălzit și în caz de lipsă medic și medicină; 2 cor. taxă de scaldă; 6 cor. pentru scrobitul rufelor; așadară cu totul 266 cor. la an, fără scrobît 260 cor. Taxa de înscriere, de scaldă și de scrobitul rufelor are să se plătească toată deodată cu ocaziunea înscrierii, suma de 250 cor. în două, respective 4 rate anticipative, astfel, că în 1 Sept. cu ocaziunea prezentării sunt a se plăti cel puțin 76 cor. respective fără scrobît 70 cor. În caz de două rate, rata primă va fi de 136 cor. și se va plăti în 1 Septembrie, a doua 130 cor. și se va plăti în 1 Februarie; în caz de 4 rate, rata primă va fi de 76 cor. și se va plăti în 1 Sept. a doua de 70 cor. și se va plăti în 15 Noembrie, rata a treia de 60 cor. și se va plăti în 1 Febr. rata a patra de 60 cor. și se va plăti în 15 April. Sumele aceste sunt atât de mici, încât numai primindu-le regulat și anticipative să poate satisface atâtor trebuințe, câte sunt cu susținerea și îngrijirea elevilor. Astfel rectorul va fi silit să dimită pe elevii ai căror părinți sau îngrijitori nu-și vor servi ratele la timpul său.

3. Elevii vor avea să aducă cu sine: a) o carte de rugăciuni; b) 4 părechi de schimburi de pânză sau giolgiu, bune; c) cel puțin 6 batiste; d) 2 părechi de încălțăminte și cel puțin 4 părechi de ciorapi sau de obiele; e) o saltea (sac de pae) și 2 lepedee (cearceafuri) de pus pe saltea; f) 2 perini și 4 fețe (de perini); g) un șol sau plapomă și 2 lepedee de plapomă; h) 2 lepedee albe de giolgiu pentru coperirea patului (de lână și colorate nu sunt bune, căci nu se poate ajunge la uniformitate); i) atâtea bilete (formatul biletelor de

Perge és Rozslay utóda

fabrică de mașini și de pluguri pentru economie în Oradea-Mare.

Recomandă fabricație proprie de pluguri din cea mai bună calitate. o o o

Pentru fie-care preț i-a răspundere.

Magazin mare de grape, ciururi, crama, zdrobitoare de struguri și tăietoare de paie.

vizită) câte bucăți de rufe, vesminte și încălțăminte au; l) un cuțit, o furcuță, o lingură, un pahar și cel puțin 3 servete; m) o perie de vesminte și 3 de încălțăminte; n) cel puțin 3 ștergare și 2 pepteni, unul des și unul rar. Pe rufe și vestminte trebuie cusut întreg conumele și cel puțin litera inițială a numelui de botez. Rufele și vesmintele neînsemnate vor fi respinse.

4. Elevii vor avea proviziunea întreagă și anume: a) locuința în sale mari, sănătoase, luminoase și provăzute cu toate cele de lipsă; b) vîpt întreg, adică dejun, prînz, ojină și cină. La dejun vor avea lapte cald cu pâine, la prînz 2—3 feluri de mîncări, la cină 1—2 feluri. La prînz în zile de dulce va fi zupă cu carne, carne cu sos și mîncare groasă cu carne eventual zamă acră cu carne și mîncare groasă cu carne sau friptură cu garnitură, iar în zile de post zupă de legume, mîncări făcute cu lapte, brînză sau ouă; Duminică și în sărbători și prăjituri. La ojină pâine cu poame ori alte asemeni. La cină în zilele de dulce va fi friptură cu garnitură sau mîncare groasă cu carne, iar în zile de post mîncări făcute cu lapte, brînză sau ouă; c) Spălatul, eventual și scrobitul rufelor; d) Luminatul în timpul recerut; e) Încălzitul în timp de iarnă; f) În caz de morbo medic, medicină și îngrijirea de lipsă; g) Scaldă caldă în timpul iernii amăsurat prescrierilor igienii. Afară de acestea superioritatea se va îngriji, ca elevii mai slabi în studii, pe cât se poate să fie ajutamați în studiere.

5. Părinții în decursul anului școlastic să nu trimită la adresa sau la mâna elevilor bani, ci banii să vină la adresa superiorității, carea se va îngriji să le procure requizitele de școală, cărțile și celelalte ce le sunt de lipsă. Asemenea nici mîncări să nu le trimită, căci seminarul îi prevede cu cele de lipsă. Mîncările ce părinții cu toate aceste le-ar trimite fiilor săi, se vor împărți între toți elevii, în caz de cantitate mai mică între conșcolarii respectivului sau respectivelor elevi.

6. Părinții sunt avizați, că pentru eventualele stricăciuni făcute de fii lor, sunt respunzători și vor avea să le rebonifice. De sine se înțelege, că pentru obiectele, ce să strică prin folosire, fără a avea a elevilor, nu se va cere nici o desdău-

7. Elevii se vor prezenta în 1 Septembrie st. n. înaintea superiorității seminariale însoțiți de părinții sau îngrijitorii lor unde aceștia vor plăti taxele de lipsă și vor da în sumă obiectele și lucrurile elevilor, și li-se va designa mobilierul destinat spre folosința elevilor.

Blaj, 12 Iulie 1906.

Emiliu Viciu,
rectorul Seminarului junimeii
române gr.-cat. stud. din Blaj.

NOUĂȚI.

R. A. D., 28 Iulie 1906.

Știre personală. C. Sa Vasile Mangra, vicarul Orăzii-Mri a sosit ieri cu trenul de patru la Ara.

— **Din Basna** ni se scrie că la băile (de iod și sărate) d'acolo petrec o mulțime de Români. Astfel, din rad Russu Șirianu cu familia, din Alba-Iul, dl Cirlea și dsoara Elena Hossu, din Araș dr. Moldovan, medic, din Brașov, dr. Iosan și fiul, major Literatu cu d-na din Bistrița, dr. Alex. Pop medic, cu d-na, din Câmpeni, d-na Vasa, din Certege preotul Lothișel cu familia, din Ceh dr. Aug. Mirce apoi protopopul Todoran (Cetatea de Bltă), d-na Perța (Elisabetopol), d-na Turu (Bran), d-na și dl Balint (București), d-na Godolan (Giulatelec), dr. Chirion Băna (Sibiu), P. B. Comșa (Seliște), notarul Boza (Viștea), d-na Romonțai cu fiica (Mărgău), Tândăran cu soția (Buciumșasa), nc. Sida (Băița), Oct. Berhezan (not. în Ioman), familia Ladai (St. Giorgiul de Câmpie).

În interesul lor sunt avizați cei-ce merg la aceste băi să se pună în legătură cu dr. Eugen Porea și să procedeze după avizul acestuia. Pe lângă băile așa zise ale Bisericii, mai sunt adică și altele, ale vechiului antreprenor, unde însă nu-i aceeași apă. Cine nu vrea să fie păcălit, să meargă de a dreptul la Băile Bisericii, unde escelentul medic Porea va da toate deslușirile.

— **Regele în Praga.** După informațiile lui »Politik« deja s'au luat toate dispozițiile pentru călătoria regelui la Praga. Regele va călători în Septembrie și va sta acolo două săptămâni.

— **Lunile de mie e într'o mină de cărbuni.** Mr. și Mrs. Mel Spence, adică dl și dna Spence și-au ales în Wilkesbarre, în Pensylvania o mină de cărbuni, unde să petreacă lunile de miere. Tinerii însurați s'au retras după cununie în adâncimele de o mie de urme ale minei de cărbuni evitând, se înțelege pe cât se poate ori ce contact cu minerii. Și fiindcă Mr. Spence are o

mulțime de acții la societatea de exploatarea nelor, direcția societății i-a pus la dispoziție un apartament constând dintr'o odaie de lucru, o cameră și sufragerie.

— **Un episod interesant.** Regele și regina Spaniei a făcut zilele trecute o excursie cu automobilul din La Granga la Biarritz. În apropiere de Loykour a eșit înaintea automobilului o cerșitoare cerând milă. Regele s'a ridicat din automobil și i-a zis:

— Eu sunt regele.

Ea se uită lung la el, dă din cap în mod îndoiecin și-i zice:

— Nu-i drept, eu am văzut pe regele și pe regina, aceia sunt oameni mai buni de inimă.

Regele a luat vorbele ei în glumă, a scos un ban l'a întins zicându-i:

— Uită-te să vezi, am asemănare cu acest chip?

Cerșitoarea a văzut asemănarea dintre rege și chip și a început să trâmure de groază pentru cele zise.

Regele însă aruncă mai mulți bani în poala ei și s'a dus mai departe.

— **Deputațiuni la ministrii.** Ministrii de acum în orice afacere nu primesc audiențe separate, ci numai deputațiuni. La ministrul Kossuth spre pildă au fost în săptămâna aceasta vre-o cinci deputații de acest fel. Fieștecare își are oratorul său, Fieștecare preamărește pe ministru apoi își descarcă toată durerea inimii sale. Ministrul răspunde plăcut, făgăduiește, că le va împlini dorințele. Deputațiunile se reîntorc mângăiate acasă și foile scriu pe larg despre toate, iar ministru se duc la băi.

Atât! Și nu mai mult!

— **Un voiajor tiner.** Pa marele vapor transatlantic »Celtic« călători singur în zilele trecute din New-York spre continentul vechiu un călător tiner: un băiat de doi ani și jumătate. Pe blouza lui era cusut un carton purtând următoarele șire: »Charles Clinton Gladwin călătorește din New-York la Londra la Mm. E. Barr. Charles Clinton e băiatul lui Mr. Clinton Gladwin, championul premiului Canadian sk«. Nici nu mai trebuie amintit, că tinerul călător a fost în timpul trecerii peste ocean răsfățat de toate damele, cari se aflau pe vapor, iar când a sosit în Quenstown l'au predat teafăr mătusei sale care îl așteptă în port.

— **Sinuciderea unui poet.** Se telegraficează din Viena: Poetul Ferdinand von Saar s'a rânit de moarte cu un foc de revolver, voind să-și

Cartea magică.

— R. Harwel. —

Azi mi-s'a întâmplat un lucru de tot straniu. Studenții mei mi-au cerut în mai multe rânduri cărți din bibliotecă și cedând în fine dorinței lor, am cerut câteva dela bibliotecarul nostru.

Azi după prînz mi-a predat apoi 15 volume. În ora de lectură am dus cu mine pachetul de cărți, care a produs mare însuflețire — și l'am pus pe masă. Care se va purta bine, — zisei băieților — va căpăta o carte. În urma acestora se liniștiră. Nici nu se putea auzi altceva, decât glasul celui care cetea, și-și da silința ca la virgule să-și ridice vocea și la punct s'o coboare lin.

Era o după prînză moartă, înourată. Ploaia bătea neconținut în geamuri și vîntul scutura fără cruțare castanii despoiași din curte.

Mă cuprinsese un urât de moarte. Afară vijia furtuna, dar în clasă domniă o liniște deosebită. Nu se auzia decât glasul celui care cetea. Ceilalți băieți se uitau cu dor la pachetul de cărți și adânciți într'o tăcere rigidă, așteptau.

Cuprins de urât începui să răsfoiesc într'una din cărți, erau povestile lui Andersen.

O de nu le-ași fi atins!

Zău ar fi fost mai bine.

Nu e consult în așa ore liniștite și monotone să citești cărți, cari în copilărie ți-au cuprins tot sufletul. Căci atunci tot ce a fost așipit în noi dela anii copilăriei încoace, deodată se redeșteaptă... Mă vedeam din nou acasă. Eram copii. Mi-se părea că sunt în grădina acolo lângă zidul sur al cetății în ruină și deodată mă izbucnește mirosul primilor trandafiri și visând îmi

odichnesc privirea pe nourii alburii, cari zboară ușor pe deasupra grădinei.

Și eu rătăcit prin cărările grădinei. Totul e așa, ca odinioară.

Iată părul scorburos, ale cărui crăci ajung până la pământ. Iată și școala de pomărit, cu nenumărații pomișori de salcâmi. E un adevărat desiș. Stau din nou acolo și ca odinioară în zilele călduroase de vară, școala de pomărit se preface într'o pădurice seculară tropică, și eu pândesc în fiecare moment, să văd dacă ese din desiș un om roșu, gol, pe cap cu pene, și'n mână cu'n arc mare.

Totul e așa, ca odată. În colțul grădinei se află încă și smochinul scorburos. Pe el sunt trei smochine. Dar e sigur că nu se coc, întocmai ca odată, de demult... Și'n straturile cari se întind dealungul gardului sunt tufele mici de ardei, ale cărei fructe roșii se zăresc ca flori dintre tufele verzi.

Iată și foisorul. Dumnezeu ce dărăpănate! Pe trei trepte te poți urca în veranda mică de unde poți privi afară. Pe bănci sub castanii seculari șed femei și copii și cei mai mari fug unul după altul în jurul tulpinelor groase.

Și într'adevăr — acolo șade și bunica. Fața-i e încadrată de dantelele lanetei albe.

Ce curios. Ea a murit de mult! Sunt treizeci de ani de atunci!

— Ce faci tu aici? — Mă întreabă cineva dela spate. Bătrâna damă de casă sta la spatele meu.

— Mai privesc odată grădina, — îi zisei.

— Bine faci! Privește-o bine.

Persecile sunt coapte, poți lua una-două din ele — dar mai multe nu! Și să nu-i rupi crăcile!

Unde ai fost de atîta vreme?

De-ași ști numai?! Știu unde sunt, — acasă. Deodată m'am transportat în etatea frumoasă plină de visuri, a tinereții.

Bătrâna se duse mai departe, — se tărăia pe cărare umbroasă a grădinei.

Mă scobor din foisor și mă așez pe banca de sub păr.

Soarele e spre apus, umbrele se întind pe grădina în floare și amurgul sării se furișează în boschetele grădinei. Și cu umbrele sării deodată apar și umbrele acelora, cari odată mi-au înveselit zilele vieții. Imi zimbește trist o față odată atât de iubită, și voci, cari odată îmi sunau așa de dulce și cu încredere îmi răsună în urechi, cari însă durere demult au amuțit.

Deodată mă deșteaptă din visuri sunetul unui clopoțel. Era clopoțelul școlii.

Deodată a dispărut grădina frumoasă, înfloritoare, a rămas numai apusul sur. E așa de întunec, încât abea pot deosebi fețele copiilor din clasă.

Când voesc să es din clasă, copiii aproape mă asediază pentru cărțile promise. Așa se roagă, parcă ar fi vorba de cele mai mari comori ale lumii!

Zău copii mici nu știu cât sunt ei de fericiți. Ei trăesc încă aceea parte a vieții, care e cel mai frumos și mai admirabil vis.

Poveștile lui Andersen le dau celui mai iubit elev al meu, un băiat liniștit și visător.

— Băete — îi zic, aceasta e o carte magică, când vei fi odată bătrân, aceasta te va întineri. Și băiatul mă privi cu mirare.

Basna, 21 Iulie.

Trad. de Lucreția Russu Șirianu.

urme viața din cauză că suferea de-o boală incurabilă.

Poetul Saar a murit Joui dimineață.

— **Regina Olandei a născut înainte de termen.** Se anunță din Amsterdam: Regina Wilhelmina a născut înainte de termen, eri seară târziu. «Monitorul Oficial» publică un buletin în care se arată că în urma unei ușoare indispozițiuni a reginei, s'a nimicit speranța ce se nutrise căva timp. Sănătatea reginei nu dă loc la nici o neliniște.

— **Greva dela minele de aur din Deva.** Trecând termenul pus de direcție lucrătorilor greviști dela minele de aur, direcția minelor a invitat pe lucrători să părăsească serviciul. Lucrul a încetat până la angajarea de noi muncitori. Greviștii cer sporirea salariilor, micșorarea zilei de lucru și încetarea cercetărilor cu razele Roentgen. Deoarece lucrătorii sustrăgeau aur în mine, ei erau examinați cu razele Roentgen la părăsirea serviciului.

— **Stipendii.** Societatea «Transilvania», fondată în 1867, pentru ajutorul studenților și elevilor meseriași români din Transilvania și părțile ei, publică soncurs pe ziua de 1 Septembrie st. n. 1906 pentru următoarele două studenții:

a) Stipendiul «Al. Papiu Ilarian» de 1800 lei anual, pentru studiul științelor politice și de stat, combinate cu finanțele și economia politică.

b) Stipendiul de 800 lei anual, pentru filozofie, la una din facultățile ungare.

Condițiunile ce trebuiesc să întrunească concurenții pentru stipendiul «Al. Papiu Ilarian» sunt: Să aibă titlul de doctor în drept dela una din facultățile ungare.

Pe lângă titlul de doctor, vor mai prezenta, actul de naștere cu care să dovedească, că este român și n'a ajuns etatea de 30 ani, certificat medical că se află pe deplin sănătos.

Stipendiul se acordă pe timp de doi ani începător cu anul școlar 1906—1907. Studiile le va urma în Germania și de preferință la Berlin.

Condițiunile pentru stipendiul de 800 lei sunt: Testimoniu de maturitate.

Actul de naștere.

Actul de paupertate autentificat de notarul public sau de-o altă autoritate competentă.

Certificat medical că este pe deplin sănătos.

Concurenții, vor fi preferați acei din concurenți cari vor proba că sunt pregătiți și pentru munca științelor naturale.

Stipendiul se acordă cu începerea anului școlar 1906—1907, pe tot timpul cât durează cursurile, după reșterea examenului facultății unde va urma studiile.

Cererile se vor adresa d-lui G. Missail președintele Societății, strada Grațioasă 2, până în ziua de 25 August st. n. Orice cerere sosită după data menționată mai sus (25 August) se va considera ca nevenită.

Concurenții, cari vor reuși și vor dobândi stipendiul, vor fi obligați a trimite comitetului la fiecare semestru școlar certificat de frecvența cursurilor și progresul obținut la studii, rezultatul fiind negativ i-se va retrage stipendiul.

De asemenea vor da obligațiune autentificată de notarul public, prin care se îndatorește a rămânea în parte după terminarea studiilor, în caz contrar, vor fi urmăriți pentru rambursarea sumelor cheltuite pe tot timpul studiilor.

București, 23 Iulie, 1906.

Comitetul.

— **Cununia lui Austen Chamberlain.** Austen Chamberlain, care a făcut parte din guvernul Balfour și-a ținut cununia Joi, în Londra cu Joy Muriel Dundas, fiica unui căpitan american. Cununia a fost foarte splendidă. Au luat parte familii din societatea înaltă din Londra și politicieni renumiți.

E interesant primul episod de dragoste alui Chamberlain. El a făcut cu patru ani mai înainte cunoștință cu o frumoasă damă din America, pe care a iubit-o și s'a și hotărât să o ia de soție. Când s'a reîntors în Anglia a mărturisit tatălui

său dorința inimii sale. Tată i-a zis, n'are nimic contra, dar mai nainte voiește scunoască familia. A și călătorit bătrânul Chamberlain în America și-a cercetat părinții ideileiului său. Gustul fiului l-a mulțumit pe deplin. Când și-a luat adio i-a și cerut mâna nu însă pentru fiul său, ci pentru sine. Dama s'a învoit așa s'a întâmplat, că tânărul Chamberlain în ealul său a trebuit să vadă nu pe soția lui, ci pe mama mașteră.

— **Lei în redacție.** Vizitatori nu c toate zilele a avut redacția ziarului «Meklenbrger Zeitung». Doi pui de lei s'au plimbat pri redacție urlând înfiorător. Lei au fost conduși în redacție de către directorul unui circ din oraș. Lei s'au împrețenit foarte iute cu membrii redacției. Fugeau prin toate chilile și le-a plăcut deosebi coșul cu hârtie, pe care au răsturnat căutând printre hârtii cu multă băgare de seam.

— **Falsificări.** Vacca Asturo, casarul dela «Banca d'Italia» din Neapol împreună cu fratele său, Alfred, oficiant și el la aceea bană, după ce au falsificat mai multe milioane de lire au fugit și nu li-se mai găsește urma.

— **Greva muncitorilor de câmp.** În comitatul Torontal, comuna Ooszlános, ieri după prânz s'au pus în grăvă două sute de muncitori de câmp. Dela Seghedin au plecat cincizeci de jendarmi, ca ei să facă pace.

— **Fond bisericesc.** Religioșii și credincioșii poporeni din comuna Vulceș (tractul Deveș) au fost și sunt cuprinși de o durere mare sufletească văzându-și biserica lor, casa lui Dumnezeu în stare slabă. Impuls durerii au dat și recunoșterea de sine în ce privește starea lor materială la cari nici decum nu pot recurge în cazul când numai ar trebui să-și reînnoiască biserica, decum să își edifice una nouă.

În starea aceasta dureroasă îi află în una din Dumineca anului trecut nobilul, evlaviosul și bun creștinul dl August de Herbay notaru cercual care sădă în inima poporului o bună speranță și mângâiere prin aceea că îi sfătuie ca toți întrunindu-se să adune ei între ei din puținul lor în Dumineci și sărbători bani, bucate etc. Astfel înființând un fond. Acesta cu timpul crescând pe lângă un alt ajutor ar putea edifica o nouă sftă casă Domnului.

Ideia sublimă fu sămănată pe pământ roditor; poporeni începură a aduna cu toate ocaziunile binevenite bani, bucate, donează astăzi și vor donă și mai pe departe pentru mărțel și sfântul scop.

Ca inițiator și mulți contribuitori sunt următorii Domni și Doamne: August de Herbay notaru cercual, Veșel 30 cor. Iulius de Herbay cu stim. soția sa Lucreția Arad, Silviu de Herbay major Serajevo, fiecare câte 25 cor. Dimitrie de Herbay căpitan, Alba-Iulia 20 cor. D-na văduva Maria de Herbay Arad, Răveca Berariu Vulceș, fiecare câte 10 cor. Bordeaux Pál Déva, Iuliu Weinstein Veșel, câte 6 cor. Mihaiu Seracin sub col., Teodor Filipescu chimist, ambii din Sarajevo, Enea P. Botta preot Sard, fiecare câte 5 cor. Augustin Degan inv. Veșel, Nicolau Sas loc. Alba-Iulia, câte 4 cor. Izidor Socolean consilier, Cornel de Cosmuța secr., ambii din Sarajevo, câte 3 cor. Eugen cav. de Zotta concep., Pop Alamor, ambii din Sarajevo, Demetriu Fhenian Alba-Iulia, Petru Boanca Vulceș, fiecare câte 2 cor. Bogoievic K. oficiant, Nichitescu preot, din Sarajevo, N. N. Alba-Iulia, fiecare câte 1 cor. Offiziers-Messe 50 Reg. 6 cor. N. N. Alba-Iulia 80 fil. George Barb jude com., George Bucur ec. din Vulceș, fiecare 2 cor. 70 fil. Ioan Cântălărie, Petru Barb, Ioviță Mariș, Romul Pădurean, George Fera, Aron Fera, Petru Puiți economi din Vulceș, câte 1 cor. 70 fil. Ioachim Popa, Nicolae Barb, Sofia Fera, Petru Cionca, Creștina Sârb, Ioan Turc, Vasî Leșnec, Petru

Zászlocy din Vulceș, fiecare câte 1 cor. Nistor Ștef, Petru Fera, Aron Boanca, Adam Barb, Arsenie Boanca, Aron și Avel Cântălărie, George Iosan, Sofia Cimponeri, Petru Goțiu economi, fiecare câte 80 fil. Ioan Belea 70 fil. Ioan Barb, Rozalia Barb, Petru Danciu, Asinefta Iosan, Mihaiu Pădurean, fiecare câte 60 fileri. Mihaiu Nicoară 50 fil. Stefan Brate, Sana Puicz, fiecare câte 40 fil. George Pădurean, Petruța Pădurean, Iosif Lupșa, Treja Pădurean, George Zászloczy, fiecare câte 30 fil. Nicolae Danciu, Ioan Petrean, Petru Muntean, Veronica Barb, Ioan Nicoară, Nicolae Pădurean I. Vasilie, Lazar Iunie, Iulie Popa, fiecare câte 20 fil. Șenlean Vasilie, Leșnec, Boarca Ioachim, fiecare câte 10 fileri.

Pe lângă suma incursă din beneficiile acestea s'a mai adăugat și un venit comunal de 153 cor. 02 fileri.

Tuturor marimonioșilor contribuitori în numele comitetului bisericesc și întreg poporului nostru din Vulceș le aducem și pe cale publică tributul de mulțămire și recunoștință. Dumnezeu să dăruiască credincioșilor contribuitori răsplata adeverată pentru fapta aceasta frumoasă a lor. Vulceș, la 4/17 Iulie 1906. George Bucur, cassar. Dimitrie Berariu, paroch, gr.-or. rom.

— **Ultima vorbă.** O sinucidere senzațională s'a întâmplat ieri în Pesta. Soția lui Lahocsinszky, înalt oficiant, s'a spânzurat. S'a măritat înainte de aceasta cu șapte ani. La început avea trai fericit cu bărbatul său. S'a încuibat însă, mai târziu, și între ei simburile certei. Bărbatul ei de câte ori mergea în oficiu se ducea certat cu ea. Așa și Joi. Ea când a plecat el, i-a zis.

— Las că voi face eu pace!

Pe când s'a reîntors acasă din oficiu, oarele 3, a găsit-o spânzurată. Două epistoale a lăsat în urmă. Una pentru părinții ei; alta pentru el.

Pe cest din urmă nu-l învinovățește, ci îi cere iertare.

Altcum nu s'a putut face între ei pace.

— **Femeile engleze,** nici odată nu folosesc la față decât «Lapte de castraveț» ce se găsește în adevărata calitate engleză în farmacia Balassa K., în Budapeșt—Erzsébetfalva. E de efect sigur și e nesticăcios, ce deja după folosire de 2—3 ori înlătură ori-ce pete de pe față și aceleia îi dă tinereța și fineța.

Să grijim ca pe fiecare sticlă numele «Ballassa» să se găsească. Sticla cu 2 coroane, săpunul englez de castraveț 1 cor., pudră de castraveț 120. Se află în toate farmaciile. Prin postă se capătă din farmacia lui Ballassa Kornel, Budapeșt—Erzsébetfalva.

Se capătă în Arad la farmacia Földes Kelemen și la drogueria lui Vojtek și Weisz.

— **In Arad,** strada Forray-u. 2/b, vis-à-vis de drogheria Nádas, orolojerul și juvrajul

Zinner Vilmos

desface prăvălie de oroloage și juvaericale, ba chiar vinde prăvălia.

Atragem atențiunea onoratului public cetitor asupra inseratului fabricantului de sticle, Singer Armin și a lui Braun János din Szeghedin, publicată în numărul nostru de azi.

— **Oroloage ieftine și juvaericale** pe lângă prețurile cele mai avantajoase se pot capătă la Deutsch Izidorné, palatul centelui Nádasdy, strada Forray.

— Atragem atențiunea asupra anunțului alui Dorn Jozsef.

— Atragem atențiunea on. public asupra anunțului Singer care-l publicăm în altă parte a ziarului.

— **Corecții pe hârtie calitate foarte fină** 100 bucăți cu 1 cor. 1000 bucăți 9 cor. se poate capătă în Librăria lui Ingusz J. și fiul Arad.

INSTRUMENTE NECESARE LA ORI-CE ECONOMIE.

o o o o „Ciururi-Kalmár“ adevărate și mașini pentru curățirea sămânțelor de trifoli. o o o

Cele mai renumite în toată țara și cele mai ieftine și de construcția cea mai bună.

Fabricăm din materia de prima calitate din patrie în diferite mărimi, în diferite construcții, corăspunzătoare tuturor cerințelor economice, mașini pentru curățirea grânelor, ciururi de pleavă, mănate cu mâna ori cu motor. Rugăm să cereți catalog gratuit despre noutățile noastre de un an. La ori ce cerință răspundem prompt și fără nici o plată.

FABRICA DE MAȘINI DE GRÂNE alui KALMÁR ZS. ȘI SOȚUL HÓDMEZŐ-VÁSARHELY.

PARTEA LITERARĂ.

ACADEMIA ROMÂNĂ.

Concursuri pentru premii.

1906.

(Urmare).

Notă. Se pun în vedere concurenților următoarele articole din Regulamentul pentru premiile literare, istorice și științifice, votat de Academie la 8 Martie 1906:

Art. 4. Operele publicate vor fi prezentate la concurs de autorii lor în câte 15 exemplare pe lângă o cerere scrisă, în care se va arăta totdeauna anume premiul la care concurează.

Un autor nu poate prezenta în același an aceeași scriere la mai multe premii nici mai multe scrieri la diferite premii.

O scriere prezentată la un premiu nu mai poate fi mutată la altul după trecerea termenului de prezentare (31 Octombrie) fixat în art. 3.

Art. 5. O scriere prezentată într-un an la un premiu și nepremiată poate fi prezentată în anii următori la concursul aceluiaș sau al altui premiu, numai dacă este preînviată în părți esențiale în nouă edițiune publicată de autor în viață.

Art. 6. Operele publicate de Academie, făcute din inițiativa sau cu ajutorul ei, nu pot fi admise la concursul premiilor. De asemenea nu pot fi admise la concurs opere postume.

Art. 7. La concursul premiilor poate fi admisă nu numai o operă întreagă, ci și parte dintr-o operă, cu condițiune ca această parte să fie completă.

Art. 8. La premiile Năsturel pot fi prezentate scrieri de ori-ce natură! la premiul Eliade-Rădulescu scrieri de literatură, de filologie, de istorie, scrieri economice, juridice, filozofice; la premiul Lazăr scrieri cu conținut științific în înțelesul științelor exacte (matematică, fizică, chimie, istorie naturală, geografie, medicină, inginerie, industrie și științele aplicate în genere); la premiul Adamachi scrieri cu cuprins moral de ori ce natură (în înțelesul că sunt excluse numai scrierile contrare moralei); la premiul Hagi-Vasile scrieri privitoare la comerțul român în trecut și în prezent.

Art. 9. La premiile Năsturel — conform testamentului — pot fi admise numai scrieri în limba română; la premiile Eliade-Rădulescu, Lazăr, Adamachi sunt admise și opere scrise de autori români sau străini într-una din limbile latină, italiană, franceză, germană sau engleză, dacă întreg cuprinsul operei va tracta despre pământul sau neamul românesc, despre istoria, limba sau literatura românească.

Art. 10. Traducerile din limbi străine în limba română pot fi premiate numai dacă sunt făcute de pe opere clasice și, prin dificultățile învinse ale unei perfecte traduceri în versuri românești vor constitui adevărate opere literare ale limbii române, ori — prin anexarea de explicații și note științifice cu totul proprii traducătorului — își vor fi însușit meritele unei lucrări originale în limba română.

Art. 11. Toate lucrările, fie tipărite, fie manuscrise, prezentate la vre-unul din premiile Academiei, trebuie să fie scrise cu ortografia Academiei.

În cazuri cu totul excepționale și numai în timp de un an dela adoptarea acestui regulament, se vor putea admite la premii și cărți scrise cu altă ortografie, cu condiție însă ca să fi fost imprimate afară din Regatul României.

Art. 12. Operele publicate anonime sau pseudonime vor putea fi admise la concurs iar autorii, spre a primi premiile acordate, vor trebui să probeze proprietatea lor.

B.) Premii pentru lucrări puse la concurs cu subiecte date.

I. Premiul Alexandru Ioan Cuza, de 10.000 Lei, dimpreună cu procentele acestei sume dela 1891 până la acordarea premiului, se va da în sesiunea generală din 1907, prin Secțiunea istorică, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Istoria Românilor dela Aurelian până la fundarea Principatelor. (Deciz. 5. Aprilie 1900 și 25 Martie 1904).

(Va urmă).

Concert, petreceri.

Turnei Z. Bârsan. Primim următoarea invitație la *rata teatrală* ce se va da în ziua de 2 August. n. (sf. Ilie) cu ocazia adunării generale a Asociațiunii pentru literatura și cultura poporului român în sala dela hotel »Transilvania« din răstie, cu concursul D-șoarei Olimpia Brașoveași a d-lui N. Baila, elevi ai conservatorului di București.

Programa: 1) »Frații« Dramă într'un act, de Herman Ang. 2) Declamație. 3) »Furtuna Casnică«, Căedie într'un act de Paul Ferieu. După patru urmează dans.

BIBLIOGRAFIE.

A apărut:

„Pentru Țărani“

de Nicu Tejărel, o carte foarte frumoasă și fositoare.

Conține pe 150 pagini:

Invățătură morală-religioasă, iubire de neam și de limbă, combaterea beției, sfaturi economice, de cumpăt și socoteală, în proză și versuri, printre ele presărte și glume nevinovate, cu 30 chipuri anume făcute și foarte nimerite.

Prețul unui exemplar numai 1 (una) coroană în care se cuprinde și porto-postal, cine nu o cumpără si îmbogățește cu o coroană. *Cine o cumpără: nu o mai da nici pentru 10 coroane.*

Se află ce vânzare: la administrația ziarului »Tribuna«, la adm. »Tipografiei diecezane« în Arad, și la »Poporul Român«, Budapesta, VII, István-ut 11.

A apărut:

Anuarul școlii comerciale superioare greco-orientale române din Brașov. Anul XXXVII al existenței sale. Publicația e făcută de Arseniu Vlaicu director. Cuprinde articoli interesanți despre »reforma învățământului nostru comercial.« Personalul didactic. Materialul propus în anul școlastic 1905/6. Conspectul cărților folosite. Chestiunea examenelor de privatisti, discipline. Examenenele de maturitate. Societatea de lectură a elevilor. Lucrările scripturistice. Instituțiuni și mijloace de învățământ. La școlile comerciale s'au împărțit de stipendii 18 inși. La masa studenților au avut prânz gratuit 11 inși. Scutiți de didactru în semestrul I au fost 45, în semestrul II 53 de inși.

În decursul anului s'au făcut mai multe excursiuni.

La școlile comerciale s'au înscris în ăst an 106 de elevi, dintre cari până la sfârșitul anului au părăsit școala 5. Gr.-or. au fost 88, gr.-cat. 11, un luteran și un izraelit. Români 99.

Elevii cari au dovedit progres în studii au fost premiați.

Protocolul despre ședințele sinodului eparchial din dieceza Aradului, ținute în sesiunea ordinară anului 1906.

Junimea literară Nr. 7 cu următorul cuprins bogat: Pe o hârtie de nimic (poezie) de G. Rotică. Sfârșitul publicației »Mobilierul casei țărânului român din Bucovina« de Ilie Veslovschi. În lumea lui (schită), de P. Condur. De mult se jeluesc (versuri), de Leandru. Sfârșitul interesantului articol despre »Ideea latinătății în istoria română«, de Iancu I. Nistor. Contemplație (versuri) de Leandru. Darea de seamă a lui Ioan Duma Paltin despre »Bătrâni« lui Em. Gârleanu.

Anuarul XLII al gimnaziului gr. or. român din Brașov, pe anul 1905—1906, publicat de Virgil Onișiu, director. Se publică admirabilul concurs, rostit de însuși directorul cu sfârșitul anului școlastic, despre schimbul de școlari din punct de vedere pedagogic. Urmează discursul profesorului Tit. Liviu Blaga despre »Ceva din legile și tainele naturii«. Personalul didactic s'a compus din 13 profesori. La masa studenților au primit prânz gratuit 23 de elevi gimnaziali și 4 din școlile reale. Se publică raport despre instituțiunile filantropice, igienice și de ajutorare, despre mijloacele de învățământ, despre fondurile înființate și administrate de corpul profesoral, des-

pre societatea de lectură »Ioan Popasu«, care a dezvoltat activitate foarte îmbucurătoare. Biblioteca societății numără 523 opuri în 941 volume. Ave-re-a e de 3224'01 cor. Bursieri au fost 30.

La gimnaziu s'au înscris 335 de elevi, la școala reală 87. La sfârșit se publică numele elevilor premiați.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Cota oficială pe ziua de 27 Iulie.

INCHEEREA LA 12 ORE:

Grâu pe Oct. 1906 (100—clgr.)	7.43 — 7.44
Secară pe Octombrie	7.71 — 7.72
Orz pe Octombrie	6.35 — 6.36
Cucuruz pe Iulie	6.27 — 6.28
Cucuruz pe 1907	5.27 — 5.28
Grâu pe Aprilie 1097	6.32 — 6.33

INCHEEREA LA 5 ORE:

Grâu pe Octombrie 1906	7.48 — 7.49
Secară pe Octombrie	7.74 — 7.75
Ovăs pe Octombrie	6.39 — 6.40
Cucuruz pe Iulie	6.31 — 6.32
Cucuruz pe 1907	5.27 — 5.28
Grâu pe Aprilie 1907	6.59 — 6.60

Bursa de bucate din Timișoara.

Grâu : 78—100 kgr.	Cor. 15.00—15.20
" 79—100 "	"
Secară : 100 "	11.60—11.70
Orz : 100 "	13.50—13.60
Ovăs mercantil 100 kgr.	15.10—14.20
Ovăs cernut 100 kgr.	13.30—13.30
Cucuruz nou 100 "	13.00—13.10
" vechiu 100 kgr.	"

Târgul de porci din Kőbánya.

De prima calitate ungară: Bătrâni, grei pârchea în greutate peste 400 kgr. 115—116 fil.; bătrâni mijlocii, pârchea în greutate 300—400 kgr. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 kgr. 122—123 fil.; calitate sârbească, grei pârchea peste 260 kgr. 124—125 fil.; mijlocii pârchea, 250—260 kgr. greutate 126—130 fil. Ușori până la 240 kgr. 116—118 fil.

Posta Administrației.

»Chirie Sîrbu«. Abonamentul pe anul 1905 încă tot nu e plătit. Domnul întrebă locuște tot în Caransebeș.

Redactor responsabil: Sever Bocu.
Editor proprietar: George Nichin.

Deschidere de cancelarie de
●●● notar public. ●●●

Activitatea mea de notar public cu ziua de azi am început-o:

Cancelaria mea. Strada Fábán în casa mea proprie de sub nrul 6, parter.

Ore oficiale: a. m. 1/29—12 ore.
d. p. 1/23—6

Substitutul meu:

Dr. Szabó István.

Arad 24 Iunie 1906.

Dr. Mülek Lajos,
notar public regesc.

◆◆◆◆◆
Dr. VADÁSZ ARMAND
advocat,

și-a mutat cancelaria în casa fraților Lengyel pe piața libertății
— Szabadság-tér Nr. 21. —

Fabrica de cuptoare din Meidinger a lui

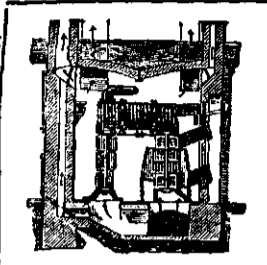
KOCH JENŐ

Budapest, V., B athory-utca 9.

Primește aranjamente pentru încălzirea cu aer
a castelelor, caselor de familie, biserici,
teatre, hoteluri etc

Telefon 8-69.

Telefon 8-69.

Planuri pentru aranjamente de încălzire
cu aer se fac gratuit.

Catalog despre diferite
cuptoare la dorință trimite gratuit.

Ceasornice de turn

pentru palate, case comunale, fabrici, locuințe private

regulează și aranjează mai favorabil

MÜLLER JÁNOS

succesorul lui Mayer K aroly

dela prima aranjare cu vapor a fabricii de oroloage

BUDAPESTA,

VII., Cs m ri-ut 50. (casa proprie).

Cataloage și specificări de prețuri trimite gratis și franco.

Fabrici de mașinării și plăci pentru
ciur; edificare de mori a lui

GRAEPEL HUGÓ

Budapest, V., V aczi-ut 40-48.

Recomandă locomobilele sale originale cu vapor Marshall, cele mai noi fabricate proprii: ca mașini de trierat și mașini combinate pentru trieratul bucatelor și a trifoiului; singuratic mașinării de moară, asortiment complet pentru aranjarea morilor și triere economice

Ciur de ales
s m nta cu
brevet  a lui
Graepel

care s'a probat
cu cel mai
mare succes,

și din care

s'a spedit p n  acum circa **8000** buc ti.

Acest ciur il trimite pe 14 zile de prob  la ori
care mașina de trierat, și-l primesc ind r t, dac 
nu va fi mai bun de c t ori-care altfel de ciur.

Catalog economic, descrierea ciurului, modele,
precum și broșura cu mulțime de epistoale de mulțumiri și recunoștințe, se trimite gratis și franco.

**Pr v lie artis-
tic  pentru instru-
mente medicale,
optice și bandage.**

Deutsch Mih ly

ARAD

Andr ssy-t r, Kiss-palota.

Fabric  de mașinării și turn torie de fer și metal a lui Mayer ca societate pe acții

Sabaria — Szombathely.

Budapest, V aczi-k rut 61.

Fabricațiune din patrie.

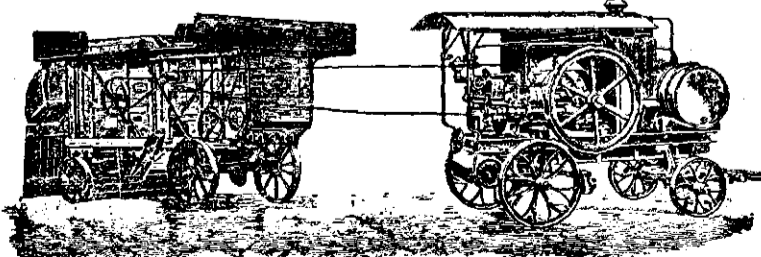
Sa fondat la anul 1850.

Separat:

Edificare de mori.

Clase de motoare.

!Munc  escelent !
Condiții favorabile!

Precum:

Fabricarea mașinelor economice.

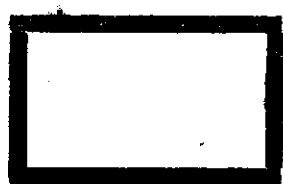
Catalog la dorință se trimite gratis și franco.

Momentan se pot espeda: Mașinării de secerat și stringerea m nunchilor, precum și pentru coștul ierbii. Deposit de mașinării de trierat 3PH 22*, 4PH 27*, 6PH 800 mm., 8PH 900 mm., 12PH 48* și tot felul de alte mașinării economice în cea mai nou  și mai bun  calitate.

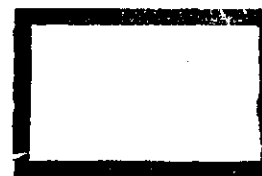
Alianța Măestrilor de Mobile din Arad

vis-à-vis cu ușa principală a teatrului.

Recomandă bogatul magazin de mobila cea mai modernă, lucrata exclusiv de maiestrii aradani

MARE ASORTIMENT DE PERDELE,
DIFERITE COVOARE ȘI COUVERTURI.

din scopul nostru a aduce în contact direct publicul cu măestrii, punem la dispoziția onorabilului public

Mobila cea mai bună cu prețurile cele mai favorabile!

Cu plăneri servim gratuit.

Atragem atențiunea publicului asupra magazinului nostru principal din calea Archiducelui
Iosif No. 11. pe care îl ținem numai până în 1-a August.

Protejarea onor. public o cere:

Az Aradi Butorkészítő Iparosok Szövetkezete

mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja.

Splendida iluminatie seara până la ora 11.

